

۲۰۲۱/۱۱/۱۹

رسول رحیم

امریکا از طریق کی انتظار دارد به افغانستان برگردد

نویسنده: ولری کولیکوف منبع: نیو ایسترن اوت لوک ۱۰ نومبر ۲۰۲۱

یادداشت مترجم: نگارنده دست کم از امضای توافق دوحه بین طالبان و ایالات متحد امریکا به اینسو، چه در یادداشت های تعلیقی به ترجمه ها، چه در مصاحبه ها و یا تحلیل های مستقل از احتمال بروز سه مصیبت خانه برانداز، یعنی قحطی، جنگ داخلی توام با آشوب گسترده منطقوی و تجزیه کشور بیم داده است. در حالی که بخش اعظم مردم افغانستان با به قدرت رسیدن طالبان در کابل عملاً مورد تحریم های مالی قرار گرفته و در ورطه قحطی، کرونا و سرما دست و پا می زنند، مطبوعات سرشناس باصطلاح «آزاد» بیشتر به دانستن اسرار فرار غنی و سقوط دولت پوشالی توجه نموده، خواسته و نا خواسته در اغفال ذهنیت عامه از شناخت فاجعه های بزرگ تری که در پیش رو قرار دارد می کوشند. تو گویی رییس حکومت تحت الحمایه و اشنگنن که در جریان نزدیک به ۲۰ سال صلاحیت تربیت پرسونل ترافیک میدان هوایی بین المللی کابل را نداشت، می توانسته چیزی بیشتر از یک بوروکرات امپراتوری باشد.

فهم متعارف بسیاری از دست اندرکاران رسانه ها از سطح دشمنی با پاکستان و ایران فراتر نمی رود و کمتر از محتوای بازی بزرگ جدید جیوپولتیکی و جنگ فیل های قدرت مانند ایالات متحد امریکا، چین و روسیه در قلمرو افغانستان سخن به میان می آورند. اغلب دست اندرکاران نفس منازعه جاری در کشور را قومی می پندارند و در این راه چه ناکشته هایی را که در حق اقوامی که رقیب می پندارند، درو نمی کنند. در این شکی نیست که در کشور کثیرالقومی افغانستان بدون تساوی حقوقی و عملی همه اقوام برادر کشور برای تصدی مقامات سیاسی از صدر تا به ذیل، بدون حقوق مساوی همه مناطق کشور برای انکشاف اقتصادی و اجتماعی و بدون فراهم شدن تضمین های عملی برای این تساوی ها، صلح پایدار هرگز قابل تصور نیست، اما با تاسف عده ای از کاربران فیسبوک بدون توجه به حاکمیت انارشی در روابط بین المللی و حساسیت های که مستلزم بقای یک ملت و کشور است، خواست تساوی باشندگان افغانستان را تا هشتک های «یا فدرالیسم و یا تجزیه» تنزل داده اند.

اگرچه خواندن خطوط اصلی ستراتیژی های ایالات متحده امریکا، چین و روسیه در افغانستان مقدور است، اما نحوه اجرایی آنها بسیار پیچیده و غافل کننده است و به گفته فرزانه ارجمند جناب ناصر اتمر همان «چیستان بازی استعمار» است. بنابراین هر حادثه و اشارت مهمی در سیاست و دیپلوماسی قدرت های بزرگ نسبت به افغانستان ایجاب تفسیرهای به موقع را می نماید. در این میان به گزارش اسپوتنیک، نیکولای پاتروشف دبیر شورای امنیت روسیه اظهار داشت که نباید اجازه داد افغانستان بار دیگر به عرصه ماجراجویی های ژئوپلیتیک نسنجیده تبدیل شود.

دبیر شورای امنیت روسیه در اجلاس سالانه دبیران شورای امنیت کشورهای مستقل مشترک المنافع گفت: «امروز، بیش از هر زمان دیگری، برای ما مهم است که تلاش‌های ما را برای همکاری هماهنگ و سازنده در مسیر افغانستان متحد کنیم».

وی در ادامه افزود: «نباید اجازه داد که افغانستان بار دیگر به عرصه‌ای برای ماجراجویی‌های ژئوپولیتیک نسنجیده بازیگران خارجی تبدیل شود. منظورم در وهله اول تلاش‌های آمریکا و متحدانش برای استقرار در منطقه از جمله در کشورهای مستقل مشترک المنافع به بهانه وخامت وضعیت در افغانستان است. چنین ابتکاراتی باید مطابق با تصمیماتی که قبلاً در سطوح عالی اتخاذ شده است، خنثی شود».

برای آن که بدانیم منظور مشاور امنیت ملی روسیه از «تلاش‌های آمریکا و متحدانش برای استقرار در منطقه» چیست، مقاله ذیل که بیشتر بازتاب دهند طرز دید منابع روسی است ترجمه شده و در این جا تقدیم می‌گردد:

امریکا از طریق کی انتظار دارد به افغانستان برگردد؟

نویسنده: والری کولیکوف منبع: نیو ایسترن اوت لوک ۱۰ نوامبر ۲۰۲۱

با وجودی که واشنگتن در ماه اگست از افغانستان بیرون رفته، اما از این فکر نبریده است که اوضاع را در این کشور در مسیری برگرداند که به سودش باشد. این بار قصد ندارد که برای این منظور از نیروهای خودش استفاده نماید، بل می‌خواهد از قابلیت‌های آن «اقمار» اش استفاده نماید که از مقامات موجود افغانستان ناراض اند.

برای این منظور ایالات متحد آمریکا در حال اقداماتی برای اعاده قسمی مناسبات با پاکستان است که در سال‌های اخیر به طور قابل ملاحظه‌ای برهم خورده بود، این در حالی است که یک وقت پاکستان یک متحد بسیار مهم سیاسی و نظامی ایالات متحد آمریکا در آسیای جنوبی و خاور میانه شمرده می‌شد. بنابراین، انجیلا اگلر شارژ دافیر ایالات متحد آمریکا در پاکستان، برای مباحثه روی اوضاع افغانستان و چشم اندازهای آینده آن، گفت وگوهایی با جنرال قمر جاوید باجوآ لوی درستیز (رییس ستاد ارتش) پاکستان در راولپندی در ۱۸ اکتوبر انجام داده است. طبق گزارش رسانه‌های پاکستانی، انجیلا اگلر از نقش پاکستان در بحران افغانستان و تامین ثبات منطقوی ستایش نموده و وعده داده است که همه امکانات را برای تقویت همکاری دیپلوماتیک و سایر همکاری‌ها بین ایالات متحده آمریکا و پاکستان به کار گیرد.

افزون براین، چنان که در اخیر اکتوبر «سی ان ان» گزارش داده است، اداره بایدن انتظار دارد تا به زودی در مورد استفاده از قلمرو هوایی پاکستان برای مقاصد نظامی و عملیات استخباراتی در افغانستان به توافق برسد. مقامات حکومتی در جریان یک نشست پشت درهای بسته با قانونگذاران امریکایی برنامه‌های مربوط به این موضوع را با آن‌ها در میان گذاشته اند. چنان که سی ان ان گزارش می‌دهد، قلمرو هوایی پاکستان برای رهبران ایالات متحد آمریکا بسیار مهم است، زیرا تا هنوز ۳۶۳ شهروند ایالات متحد آمریکا در افغانستان باقی مانده اند که از جمله انتظار می‌رود ۱۷۶ تن آن‌ها بیرون کشیده شوند.

به طور خاص در رابطه با استفاده از قلمرو هوایی پاکستان توسط ایالات متحد آمریکا برای مقاصد نظامی و استخباراتی در افغانستان، قرار دادی در وبسایت وزارت دفاع ایالات متحد آمریکا انتشار یافته است که بر مبنای آن پنتاگون یا وزارت دفاع آمریکا می‌خواهد ۱۱ میلیون دالر برای انجام دادن عملیات برای شرکت «بوز الن هامیلتون» تهیه نماید. «بوز الن هامیلتون» یک «شرکت مشورت دهنده است» که بلمبرگ آن را «سازمان جاسوسی بسیار

سود آور در جهان» می خواند که افسران استخباراتی سابقه امریکایی را استخدام می کند. این شرکت فعالانه در عملیات جاسوسی سایبری برای حکومت ایالات متحد امریکا در داخل آن کشور و در سطح جهانی فضای سایبری دخیل می باشد. قرار داد کننده نیروی هوایی ایالات متحد امریکا می باشد.

علاوه بر این که ایالات متحد امریکا در وظایف افغانستان اش پاکستان را شریک می سازد، واشنگتن قصد دارد تا «جبهه مقاومت ملی افغانستان» (ان آر اف) تحت رهبری احمد مسعود را مورد استفاده قرار دهد، که مخالف جنبش طالبان تند رو به قدرت رسیده در افغانستان است. برای این منظور، چنان که علی میثم نظری رییس روابط خارجی جبهه مقاومت ملی افغانستان در ۲۸ اکتوبر گفته است، واشنگتن ثبت رسمی دفتر جبهه مقاومت ملی را در ایالات متحد امریکا تصویب نموده است. او گفته است که دفتر امریکا، نخستین دفتر نمایندگی جبهه مقاومت ملی افغانستان در خارج کشور بوده که رسماً به فعالیت های لابی گری پرداخته و سیاستمداران و کانگرس را ترغیب می نماید تا از اپوزسیون افغانستان حمایت کنند. در عین زمان نظری تاکید نموده است که ایالات متحد امریکا ندرتا اجازه ثبت سازمان های سیاسی و نظامی (خارجی.م) را (در آن کشور.م) تصویب می کند.

پس از آن که طالبان در اواسط ماه اگست قدرت را در کابل در دست گرفتند، جبهه مقاومت ملی به رهبری احمد مسعود، پسر احمد شاه مسعود، در پنجشیر تاسیس شد. از آن به بعد گزارش های منظم جنگ در ولایت های پنجشیر، بغلان، بدخشان، پروان و کاپیسا انتشار یافته است. دوماه پس از آن که طالبان کابل را گرفتند و پایان جنگ را در افغانستان اعلام نمودند، مقاومت علیه رژیم آن ها دو باره مشتعل گردید. ولایت شمال شرقی بغلان صحنه جنگ های شدیدی بوده است که طالبان در آنجا بدترین تلفات را در ماه اکتوبر متحمل شده اند. ده ها نفر آن ها کشته شده اند. این حوادث بیانگر آن نیروهای آماده پیکار است که قادر به راه اندازی جنگ های چریکی طولانی اند و هنوز در ولایت بغلان متصل به دره پنجشیر وجود دارند.

ولایت شمال شرقی بغلان از جنوب شرق هم مرز با ولایت پنجشیر است که به حیث آخرین سنگر مقاومت مسلحانه در برابر طالبان از ۱۶ اگست و سقوط رژیم رییس جمهور اشرف غنی به اینسو باقی مانده است. دره دریای پنجشیر که فقط چند ده کیلومتر آن طرف تر از کابل شروع می شود، بخشی از سلسله کوه هندوکش است که رسیدن به دره پنجشیر را چالش آفرین می سازد و یک منطقه ایده آل برای مقاومت در برابر محاصره طولانی و برای جنگ های چریکی می باشد. نود و نه درصد باشندگان پنجشیر تاجک اند، درحالی که پشتون ها بزرگ ترین گروه قومی در افغانستان و دژ طالبان بیشتر از ۲۰ درصد جمعیت منطقه را تشکیل نمی دهند.

دره پنجشیر همچنان جایی است که امرالله صالح معاون پیشین رییس جمهور افغانستان و کسی که اقتدار طالبان را به رسمیت نمی شناسد و خود را سرپرست ریاست دولت اعلام نموده است، در کنار احمد مسعود رهبر جبهه مقاومت ملی در آن جا پناه گرفته است. انتظار می رفت که همه نیروهای مخالف طالبان از جبهه مقاومت ملی حمایت کنند و پاسخ شدیدی به مقامات تند رو کنونی در کابل بدهند. به ویژه رهبران با نفوذی مانند عطا محمد نور و عبدالرشید دوستم که اردو های خود شان را دارند و اربابان شمال افغانستان شمرده می شوند. اما امروز واضح گردیده است که با وجود موضع مشترک علیه طالبان، هریک آن ها آماده نیستند که به جبهه متحد بپیوندند.

به منظور رسیدن به اجماع و صلح سیاسی در افغانستان، اخیراً نمایندگان طالبان به نشست فارمت مسکو دعوت شده بودند که در ۲۰ اکتوبر با اشتراک کشور های منطقه یعنی چین، هند، ایران، قزاقستان، قرغزستان، پاکستان، تاجکستان، ترکمنستان، ازبکستان و روسیه برگزار شده بود. روسیه در نشست فارمت مسکو در مورد افغانستان از اعضای «

اف ان اس» (فکر می کنم هدف همان «ان آر اف» جبهه مقاومت ملی باشد. م) و سایر نیروهای مقاومت از پنجشیر دعوت نکرده بود. نمایندگان ایالات متحد امریکا نخواستند به مسکو بیایند. طبق اظهار سرگی لاوروف این دومین بار است که ایالات متحد امریکا از شرکت در نشست افغانستان در چهارچوب «تروییکا گسترش یافته» که علاوه بر روسیه و ایالات متحد امریکا شامل چین و پاکستان می گردد، خود داری نموده است. بنابراین، واشنگتن واضحاً تایید می نماید که به رد یک راه حل صلح آمیز، مبتنی بر مذاکره و راه حل دیپلماتیک اوضاع افغانستان ادامه می دهد، اما یک راه قدری متفاوت را ترجیح می دهد که مبتنی بر عملیات ویژه توسط آژانس های استخباراتی اش و اپوزیسیون مسلح افغانستان می باشد

